

Vlaams
Parlement

vergadering **C116**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs

van 28 februari 2019

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over landingsbanen in het onderwijs – 775 (2018-2019)	3
VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de informatieverbreiding van het aanbod secundair onderwijs – 687 (2018-2019)	4
VRAAG OM UITLEG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de opleiding vroedkunde – 713 (2018-2019)	7
VRAAG OM UITLEG van Jamila Hamddan Lachkar aan Hilde Crevits, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over door SYNTRA uitgereikte diploma's – 790 (2018-2019)	9

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over landingsbanen in het onderwijs – 775 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Jan Durnez

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Toen enkele legislaturen geleden de grote loonstudie van Hay over het onderwijs in Vlaanderen werd opgeleverd, werd daarin aangestipt dat de goede pensioenregeling, de uitstapregeling en de mogelijkheden tot tijdelijke verlofsystemen sterk gewaardeerd werden als positieve elementen in de arbeidsvoorwaarden. Ondertussen is net zoals in andere sectoren ook binnen het onderwijs de pensioenleeftijd opgetrokken.

Tot enkele jaren geleden was het voor onderwijspersoneelsleden bovendien mogelijk om een loopbaanonderbreking te nemen waarmee ze hun opdracht konden verminderen op het einde van hun loopbaan met een financiële compensatie.

Sinds 1 januari 2019 is de regeling van het tijdskrediet in de privésector aangepast. Sindsdien komen personeelsleden vanaf 60 jaar in alle deelsectoren in aanmerking voor een tegemoetkoming van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) als ze opteren voor een landingsbaan en als ze hun opdracht verminderen. Die regeling geldt expliciet niet voor de openbare sector of het onderwijs. We merken dus op dat langer werken met een landingsbaan in het onderwijs niet gestimuleerd wordt door een financiële tegemoetkoming, maar in andere sectoren wel. Ondertussen is het overigens nog steeds niet voor iedereen duidelijk welke verlofstelsels in het onderwijs geen nadeel hebben voor het latere pensioenbedrag. Dit is een grote zorg bij een deel van de oudere personeelsleden in het onderwijsveld.

Vroeger waren er duidelijk pensioenvoordelige manieren om op het eind van de carrière minder te werken in een onderwijsopdracht, nu is er jammer genoeg nog steeds enige onduidelijkheid voor 60-plussers die hun opdracht willen aanpassen om langer te kunnen blijven werken.

Minister, sommigen stellen zich de vraag of het niet wenselijk zou zijn om ook opnieuw een RVA-tegemoetkoming voor 60-plussers in landingsbanen te voorzien voor het onderwijs of de openbare sector als geheel?

Is het opportuun dat u met de Vlaamse minister, bevoegd voor de ambtenaren, en de Vlaamse minister, bevoegd voor het werk, overlegt over de invoering van een vergelijkbaar type landingsbaan voor 60-plussers in het onderwijs?

Nog belangrijk is om te weten wanneer er volledige duidelijkheid komt over welke verlofstelsels op het einde van de loopbaan meetellen voor de berekening van het pensioen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: De wet van 2014 betreffende de zesde staatshervorming heeft een aantal bevoegdheden, samen met de nodige middelen overgeheveld van de federale naar de Vlaamse overheid. Bij die overdracht heeft de Vlaamse overheid een beslissing genomen voor de volledige Vlaamse openbare sector, omdat die volledig autonoom was om een beleid rond dienstonderbrekingen vast te leggen.

Op 2 september 2016 heeft de Vlaamse overheid de federale loopbaanonderbrekingen voor de Vlaamse ambtenaren afgeschaft en heeft het een nieuw stelsel van Vlaams zorgkrediet met motieven geïntroduceerd. Het opnieuw creëren van

een landingsbaan, met een vergoeding van de RVA, zou haaks staan op dat gevoerde beleid. Bovendien komt het ook deels tegemoet aan het opvangen van het tekort van leerkrachten in het onderwijs. Uiteraard moeten we aandacht geven aan het einde van de loopbaan. Het is belangrijk om in het kader van een verlengde loopbaan te zorgen voor werkbaar werk doorheen de volledige loopbaan. Vandaar hebben we ook het taakbelastingsonderzoek gevoerd.

We hebben wel ruimte gecreëerd om ervaren leraren in te zetten bij de coaching en begeleiding van collega-leerkrachten. Daarnaast is er ook een extra salaristrap ingevoerd vanaf 36 jaar, wat ook strookt met de beleidslijn om de expertise van oudere personeelsleden in het onderwijs te behouden. Toch zullen er mensen zijn die andere wegen verkiezen. Voor hen blijft het recht bestaan op een eindloopbaanregeling, weliswaar zonder financiële tegemoetkoming. Naast het gewone recht op verlof voor verminderde prestaties hebben personeelsleden vanaf de leeftijd van 55 jaar immers onbeperkt recht op het verlof voor verminderde prestaties.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik geef heel graag toe dat het zorgkrediet een bijzonder groot pluspunt is. Daar bestaat geen twijfel over. Anderzijds heb ik een aantal vragen geformuleerd die mensen mij stellen als ik scholen bezoek of mensen uit het onderwijs ontmoet. Een blijvende zorg is natuurlijk de duidelijkheid die er nog moet komen inzake een aantal verlofstelsels op het einde van de loopbaan, meer specifiek op de consequenties van die verlofstelsels op hun pensioen.

Ik weet dat u daarover niet de eindverantwoordelijkheid hebt, maar in de contacten met de Federale Regering en met uw collega's in de Vlaamse Regering kan dit ongetwijfeld nog verder aan bod komen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik heb niet echt iets toe te voegen, maar ik neem akte van uw opmerking, mijnheer De Meyer. U weet dat de Federale Regering wat beperkt is wat samenstelling en beslissingskracht betreft op dit ogenblik. (*Gelach*)

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de informatieverbreiding van het aanbod secundair onderwijs – 687 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Jan Durnez

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): De centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) hebben onder meer als opdracht om in te zetten op alles wat te maken heeft met leren en studeren en met onderwijsloopbaan. In de praktijk betekent dit dat de CLB's leerlingen aan het einde van het lager onderwijs wegwijs maken in het aanbod van het secundair onderwijs.

Met ingang van 1 september 2019 wordt het gemoderniseerd secundair onderwijs uitgerold. Bovendien zullen nieuwe leerplannen van toepassing zijn op basis van de aangepaste eindtermen voor de eerste graad. Hierdoor is de vraag naar correcte informatie bij ouders en leerlingen groot, groter dan andere jaren. De CLB's kunnen in deze informatieverbreiding een belangrijke rol spelen.

Kunt u de garantie geven dat zowel de officiële als de vrije CLB's op objectieve en volledige wijze het aanbod van de secundaire scholen zullen toelichten, ongeacht de inrichter van onderwijs, ongeacht de inrichter van het CLB in kwestie?

Hebt u weet van situaties waar tijdens infomomenten enkel het aanbod van scholen van het eigen net wordt voorgesteld? Zo ja, bent u van plan hiertegen op te treden of hebt u dat al gedaan?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: De CLB's zijn verplicht om informatie te verstrekken, ongeacht de inrichter. Laat me daar heel duidelijk over zijn. Die opdracht hebben trouwens we nog eens bevestigd in het nieuwe decreet Leerlingenbegeleiding. Het is de taak van onze inspectie om daar ook op toe te zien. Om hun rol ten volle te kunnen spelen, moeten de CLB's natuurlijk over alle informatie kunnen beschikken. We bevinden ons nu in de laatste rechte lijn naar de implementatie van de modernisering op 1 september 2019. De onderwijsschools en het GO! leggen momenteel de laatste hand aan de curriculumdossiers voor de eerste graad, die de basis zullen vormen voor de nieuwe leerplannen. Er circuleren al ontwerp-leerplannen, maar zolang de leerplannen niet definitief zijn goedgekeurd, hebben ze ook geen definitief karakter. We zitten dus een beetje in een overgangssituatie.

Het is in deze context dat de CLB's ouders en leerlingen informeren over en voorbereiden op de overstap naar het gemoderniseerde secundair onderwijs. Zij houden op verschillende plaatsen de vinger aan de pols. Er zijn centra die ter versterking van hun professionalisering en deskundigheidsontwikkeling infosessies hebben georganiseerd voor hun medewerkers. Ze hebben hiervoor een beroep gedaan op mijn administratie. Dat toont aan dat zij hun opdracht 'au sérieux' nemen. Met onderwijsschools bewijzen de CLB's dat ze netoverstijgend en Vlaanderenbreed het onderwijsaanbod van alle onderwijsverstrekkers in het oog houden. Om de technologie van de website onderwijsschools te moderniseren gaf ik vorig jaar nog een extra subsidie van bijna 80.000 euro. Deze netoverstijgende dienstverlening van de CLB's is ondertussen dé referentiewebsite over het brede onderwijs- en vormingslandschap.

Ik denk dus dat de boodschap vrij helder en duidelijk is. Mocht u tegenstrijdige signalen ontvangen, dan zou ik vragen om ze mij te bezorgen, zodat ik contact kan opnemen met de betrokken CLB's.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): We blijven hier geregeld vragen over krijgen, minister. Soms zijn ze niet zo eenduidig, maar soms zijn ze dat wel en komen ze bovendien van prominenten binnen het onderwijs. Ik lees u even een bericht voor. Ik zal straks tonen van wie het komt, maar nu respecteer ik even diens privacy. Het bericht werd publiek geplaatst door iemand aan de top van onze onderwijsvakbonden en beschrijft dat zijn dochter naar het CLB is gaan luisteren over de hervorming van de eerste graad en enkel het aanbod van één net gekregen heeft. Er staat ook vermeld welk net dat is, maar ik laat het nu even weg. Dat is jammer voor de vrije schoolkeuze. Waar zijn de lessentabellen? Waar staat het aanbod van de andere netten? Het bericht eindigt met: "Jammer!"

Dat vervolledigt een aantal opmerkingen die bij ons zijn binnen gekomen. Waarom krijgen we hier dit jaar meer opmerkingen over? Omdat er zoveel verandert en ouders ook veel meer op zoek gaan naar informatie. Ik heb dat zelf gemerkt. In onze stad houden wij al jaren een onderwijsmarkt waarop alle netten aanwezig zijn, in samenwerking met de twee CLB's die in onze stad actief zijn. De stad investeert daar veel in en mensen appreciëren ook dat iedereen samenkomt.

Dat staat haaks op dit soort berichten. Ik zal u het bericht overmaken, zodat u ermee kunt verder werken. Dit was toch geen klein signaal van iemand die dan toch de leiding heeft van een grote onderwijsvakbond.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Vanuit onze fractie moeten wij de vraag van collega De Ro bijtreden. We hebben ook een aantal vragen gekregen over een uiteenzetting van een centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) in een bepaalde regio. Ik vroeg toen naar de powerpointpresentatie, maar ik kreeg die niet. Ook ouders die de powerpointpresentatie opvroegen waar de beelden op stonden, kregen die niet. Enkel een mondelinge toelichting was mogelijk. Dat is zeer opvallend. Als ouder wil je nog eens nakijken wat die man of vrouw heeft verteld, maar ze kregen die powerpointpresentatie niet.

Dat is natuurlijk ook niet verwonderlijk: ten eerste ging het in die presentatie enkel over de basisopties en manieren van werken van één koepel of net, en ten tweede werd er ook gezegd dat het eigenlijk niet uitmaakte welke basisoptie je koos in het tweede jaar. Het maakte ook niet uit welke resultaten je daar haalde, want er was een uitstel van studiekeuze tot het derde jaar secundair onderwijs.

Iemand stelde toen ook de vraag of dat betekent dat je na het eerste jaar alle basisopties kunt doen, en daarop was het antwoord 'ja'. Er zat ook iemand in de zaal die door het ministerie en het departement goed geïnformeerd was, en die hier en daar wat dingen volgde. Die persoon merkte op dat de klassenraad nog altijd bepaalde basisopties kan uitsluiten. Daarop antwoordde men: "Dat kan, maar wij gaan dat in ons net niet doen."

Dat zijn toch verregaande vertekeningen van wat er in de decreten staat. Op basis van openbaarheid van bestuur ga ik nogmaals proberen om die powerpointpresentatie vast te krijgen, en u die ook te bezorgen. Maar als men dat al niet kan, mag of wil delen, en het CLB durft het niet online te zetten, dan denk ik dat er iets in staat dat niet mag worden gezien.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik neem de beide signalen bijzonder ernstig. Ik had van collega De Ro al een berichtje gekregen, en ik heb ook het signaal van collega Daniëls gehoord. We gaan een initiatief nemen om onze CLB's nog eens allemaal aan te schrijven; dat kan gemakkelijk in een beweging. Ik ben daar eigenlijk een beetje pissed over. De opdracht is helder en duidelijk. Mevrouw Lachkar, je moet soms duidelijk zijn, zodat de boodschap goed overkomt. Ik vind dit niet zo fijn, ik ben daar niet mee opgezet. In de plenaire zeg ik 'ontgoocheld' tegen u, maar u bent een vrij goede coalitiepartner. *(Opmerkingen. Gelach).*

Heeft iedereen zijn bak leeggeschud? *(Gelach)*

Ik ga wel initiatief nemen. Het zijn bijzondere tijden, en we staan voor een grote vernieuwing, maar men moet wel het aanbod volledig geven. Ten tweede hebben we het decreet goedgekeurd zoals het werd goedgekeurd. Collega Daniëls, ik heb daar geen probleem mee. Iedereen moet 37 basisopties uitsluiten. Wat u zegt, is correct, en het moet ook correct worden toegepast.

Ik heb hier gisteren trouwens een aantal leerkrachten ontvangen. Er kwamen leerlingen kaartjes afgeven in verband met scholen die al dan niet gaan fuseren. Ik hoorde daar ook dat op sommige scholen het aanbod voor de volledige eerste graad voor iedereen gelijk is; er zijn geen basisopties. Dat kan natuurlijk niet. We hebben een reglementering goedgekeurd.

Je moet niet alles aanbieden, maar er moet in dat tweede jaar wel differentiatie zijn – al is dat hier niet het goede woord. Er moeten meerdere opties kunnen worden aangeboden. Voor mij is het echt cruciaal dat we daar op een correcte wijze mee omgaan. Ik neem het initiatief.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Ik vind het signaal van de minister zeer waardevol. Het is in die zin ook belangrijk dat die rol niet alleen wordt gespeeld door de CLB's, al hebben zij daarin een heel belangrijke rol. Maar voor mij is het ook een opdracht voor de scholen zelf om daar zo objectief mogelijk naar te kijken, ook bij attestering en bij studiedoorverwijzing – ook als het beste aanbod voor de jongere zich misschien niet in hun eigen net of in hun eigen school bevindt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de opleiding vroedkunde – 713 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Jan Durnez

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, sinds het academiejaar 2016-2017 is de bacheloropleiding Verpleegkunde een vierjarige opleiding. Op die manier voldoet de opleiding aan de Europese richtlijn inzake gereguleerde beroepen.

In een antwoord op het VLHORA-standpunt (Vlaamse Hogescholenraad) met betrekking tot de studieomvang van de bacheloropleiding Vroedkunde gaf u, minister, in januari 2017 aan dat op basis van het visitatie- en accreditatieproces voor de bacheloropleidingen Vroedkunde er geen aanleiding is om tot diezelfde ingreep over te gaan. Er was volgens u toen geen kader om de studieomvang van de opleiding uit te breiden. U gaf in het schrijven aan de VLHORA wel aan dat u bereid bent om oplossingen te zoeken voor de uitdagingen waarmee de opleiding wordt geconfronteerd.

De opleiding Vroedkunde wordt gekenmerkt door een grote instroom én een grote uitval. Het takenpakket en de verantwoordelijkheden van de vroedkundigen is in de loop der jaren aanzienlijk veranderd zoals het uitschrijven van medicatie en de kortere kraambedperiodes die in de federale richtlijnen zijn opgenomen.

Binnen de VLHORA is een ad-hocwerkgroep Vroedkunde actief. "Dit is geen permanente werkgroep maar wordt samengeroepen op het moment dat gemeenschappelijke standpunten moeten ingenomen worden. Zo is recent bijvoorbeeld de vraag naar studieduurverlenging besproken en werd de impact van de vierjarige opleiding verpleegkunde op de opleiding vroedkunde besproken." Dit lezen we op de website van de VLHORA.

Minister, naar aanleiding van de wijzigingen in de verpleegkunde is deze vraag inzake vroedkunde naar boven gekomen, gezien de gewijzigde taken. Wat was de uitkomst van de meest recente bijeenkomst van deze ad-hocwerkgroep? Bent u of is uw kabinet rechtstreeks betrokken bij de werkzaamheden van deze werkgroep? Welke maatregelen en initiatieven kunt u nemen om aan de verzuchtingen van het werkveld tegemoet te komen, als een verlenging van de studieduur niet aan de orde is?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: De meest recente bijeenkomst van de ad-hocwerkgroep Vroedkunde van de VLHORA was op 14 november 2018. Zij hadden toen een overleg met de ad-hocwerkgroep Verpleegkunde over het klinisch onderwijsdomein 'moeder en pasgeborene'. Dit dossier wordt verder uitgewerkt in het voorjaar 2019. De verslagen van deze ad-hocwerkgroepen zijn niet publiek beschikbaar.

De studieomvanguitbreiding van de bacheloropleiding in de verpleegkunde is grotendeels gebaseerd op de dwingende bepalingen in de Europese richtlijn 2005/-36, gewijzigd door de Europese richtlijn 2013/55. In die Europese richtlijn staat voor de opleiding Verpleegkunde bepaald dat de opleiding tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger in totaal ten minste drie studie jaren omvat, bestaande uit 4600 uur theoretisch en klinisch onderwijs, dat is de stage, waarbij de duur van het theoretisch onderwijs ten minste een derde en die van het klinisch onderwijs ten minste de helft van de minimumduur van de opleiding bedraagt. De helft van 4600 uren is 2300 uren.

Voor de opleiding tot verloskundige bepaalt die Europese richtlijn dat het ten minste drie jaar moet zijn, die ook ten minste 4600 uur theoretisch en praktisch onderwijs omvat, maar waarvan ten minste een derde betrekking moet hebben op klinisch onderwijs. Een derde van 4600 uren is 1533,33 uren. Er is een substantieel verschil tussen minimum 2300 uren stage en minimum 1533,33 uren stage. Vandaar dat ik ook aangaf dat op basis van het visitatie- en accreditatieproces voor de bacheloropleidingen Vroedkunde er geen aanleiding is voor diezelfde ingreep, namelijk een studieomvanguitbreiding.

Mochten de hogescholen, om aan de verzuchtingen van het werkveld tegemoet te komen, maatregelen en initiatieven willen nemen, dan ben ik uiteraard bereid om hierover te overleggen.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, uw verwijzing naar de Europese richtlijn is correct. Dat is een duidelijke objectieve graadmeter. Het is natuurlijk moeilijk om vanuit deze commissie inhoudelijke debatten te voeren over het wezenlijke verschil tussen verpleegkunde en vroedkunde.

Dat is iets anders. De breedte zouden we inderdaad kunnen aanhalen. Ik verwijs naar de bevoegdheden die de afgestudeerden op dit moment krijgen, zijnde zelf medicatie mogen toepassen en dergelijke meer, maar ook bepaalde handelingen, mogen schrijven. Het is ook niet onbelangrijk dat we erop aansturen om het aantal ligdagen in de materniteiten te verkorten, want dat zijn natuurlijk heel hoge kosten, wat maakt dat vroedkundigen ook veel meer taken op zich gaan nemen nadien, en ook veel zelfstandiger werken. Verpleegkundigen werken veelal in de context van een ziekenhuis, waar er allerlei disciplines aanwezig zijn, terwijl een aantal vroedkundigen veelal veel zelfstandiger moeten werken.

Minister, u zou nu kunnen vragen of ik voor een verlenging van de opleiding pleit. Ik ben ten eerste vooral op zoek naar een oplossing voor de extra eisen, verzuchtingen, taken, het inhoudelijk meer stofferen van de opleiding, om dat nog rond te krijgen. Ten tweede is er ook de concurrentie met de opleiding Verpleegkunde, want op deze manier krijg je natuurlijk in hetzelfde domein tweesoortige opleidingen, en het is niet zo evident om het verschil uit te leggen. Daarom wil ik toch nog even doorgaan op mijn derde vraag: wat kunnen we dan wel doen om de verzuchtingen van het werkveld mee te nemen, om dat daarin te krijgen?

Jan Durnez (CD&V): Wat ik weet, is dat er vanuit de hogescholen zelf geen vraag is naar een verlenging van de opleiding. Wat wel aan de hand is, is dat er een spanning bestaat op de werkvloer, de stagevloer, met die twee opleidingen die elkaar daar ontmoeten. Ter zake is er wel wat duidelijkheid te geven.

Wat het verminderen van het verblijf in de materniteiten betreft, dat is al een paar jaar bezig. Ondertussen zijn die materniteiten en die vroedkundigen zich ook aan het verbreden op het terrein zelf, door thuisbezoeken en dergelijke meer. Ik denk dat dat een ander vraagstuk is, wat die invulling betreft.

In essentie wordt er dus geen verlenging gevraagd, maar wel wat afstemming inzake de stage, zodat men elkaar niet voor de voeten loopt en ook niet gaat concurreren. Dat werd ook aangegeven. Er zijn twee types verpleegkundigen. Elk heeft zijn rol.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voor één keer zou ik het willen houden bij de aanvulling van de heer Durnez. Dat moet ook eens kunnen. Wij zijn zeker bereid om, als er vragen zijn, daarop in te grijpen. Er is ook overleg geweest, maar ik moet bevestigen wat u zei. Meer heb ik daar op dit ogenblik eigenlijk niet aan toe te voegen.

Koen Daniëls (N-VA): Ik stel toch ook vast dat er enige frictie is tussen de hogescholen enerzijds en de beroepsgroep anderzijds. Daar mogen we toch ook niet blind voor zijn. De belangen, de insteek en de motivatie van de ene zijn op een andere leest geschoeid dan die van de andere. Mij gaat het over de inhoud, de taakstelling van de opleiding Vroedkunde en de afgestudeerden daarvan. Daar wil ik toch nog aandacht voor blijven vragen, en niet omdat de hogescholen geen vragende partij zijn voor een verlenging. Dat kan zijn, maar ik blijf wat op mijn honger: hoe gaan we dan wél tegemoetkomen aan de extra uitdagingen? Daar heb ik immers weinig antwoorden op gehoord, en dat betreurt ik.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jamila Hamddan Lachkar aan Hilde Crevits, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over door SYNTRA uitgereikte diploma's – 790 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Jan Durnez

De voorzitter: Mevrouw Lachkar heeft het woord.

Jamila Hamddan Lachkar (CD&V): Voorzitter, minister, vanaf september worden de graduaatsopleidingen geïntegreerd in de hogescholen. We zien dus dat de hogescholen nu heel druk bezig om dat voor te bereiden, om die integratie en de omvorming van alle bestaande hbo5-opleidingen naar nieuwe graduaatsopleidingen goed te laten verlopen.

Ze proberen daarbij het profiel van de graduaatsopleidingen zo goed mogelijk te onderscheiden van dat van de bacheloropleidingen. Het is echter niet altijd duidelijk hoe dit zich verhoudt ten opzichte van opleidingen bij andere aanbieders buiten het hoger onderwijs. Ik heb het dan vooral over SYNTRA, dat een heel aantal voltijdse dagopleidingen aanbiedt en mikt op generatiestudenten, met behoud van het studentenstatuut en van een diploma. Op de SID-in-beurzen (studie-informatiedagen) wordt er reclame gemaakt met de slogan 'Steek je diploma al na één jaar op zak'.

Minister, kunt u duidelijkheid verschaffen over het statuut van dit diploma en de verhouding ten opzichte van hogeschooldiploma's? Zijn er gegevens beschikbaar over de tewerkstellingskansen van deze studenten? Acht u het noodzakelijk en/of neemt u initiatieven – eventueel in samenwerking met de minister van Werk – om de transparantie te garanderen, met name voor studiekeizers uit het secundair onderwijs?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Als eerste verduidelijking kan ik u meegeven dat SYNTRA Vlaanderen valt onder het beleidsdomein Werk. Hun gecertificeerde opleidingen zijn door de Vlaamse overheid erkend en geven aanleiding tot een erkend attest. Afhankelijk van het soort opleiding ontvangt de cursist op het einde een getuigschrift of diploma.

Op de eerste plaats zijn er de opleidingen in het kader van de leertijd en duaal leren. Jongeren kunnen er een getuigschrift zesde jaar of een diploma zevende jaar van het secundair onderwijs mee behalen.

Na een beroepsopleiding in een lang avondtraject of voltijds overdag wordt een getuigschrift uitgereikt. Dit getuigschrift bewijst dat de houder over de juiste beroepskennis beschikt. Voltijdse dagopleidingen die naast beroepskennis ook een module bedrijfsbeheer omvatten, leiden tot een diploma.

De alzo uitgereikte getuigschriften zijn niet gelijkgeschakeld met het niveau van bachelor, noch met een andere graad van het hoger onderwijs. Ook zijn de benamingen 'gegradueerde', 'bachelor' en 'master' exclusief voorbehouden voor diploma's die worden uitgereikt in het hoger onderwijs. Deze titels zijn beschermd.

De opleidingen van SYNTRA zijn praktijkgerichte opleidingen, die zeer specifiek en gericht opleiden tot een bepaald beroep. De opleidingen van het hoger onderwijs leiden breder op. Behalve op beroepsgerichte competenties zijn zij ook gericht op algemene vorming. Dit is ook het geval voor graduaatsopleidingen. De graduaatsopleidingen leiden wel op naar een bepaald beroep, maar leren studenten ook bredere competenties dan deze die nodig zijn voor dat beroep, waardoor ze het ook mogelijk maken voor deze studenten om verder te studeren en een bacheloropleiding aan te vatten.

Wat betreft de transparantie kan ik geen uitspraken doen over de communicatie vanuit SYNTRA. Daarvoor is minister Muyters verantwoordelijk.

Voor het beleidsdomein Onderwijs wil ik nog aangeven dat in de brochure 'Wat na het secundair onderwijs', uitgegeven door mijn administratie, de SYNTRA-opleidingen niet staan bij de hogeronderwijsopleidingen. SYNTRA is duidelijk ondergebracht bij andere mogelijkheden na het secundair onderwijs, zoals de uniformberoepen, het privéonderwijs en de examencommissies.

In de toekomst kunnen die opleidingen, als ze voldoen aan het kwaliteitstoezicht, wel in aanmerking komen voor een bewijs van beroepskwalificatie. Dat zal mogelijk worden op basis van het decreet Geïntegreerd Kwaliteitstoezicht, dat op 14 maart 2019 in de gemeenschappelijke commissies Werk en Onderwijs wordt besproken. Het is duidelijk dat ook dan heldere en transparante communicatie verwacht zal worden van de aanbieder.

Ik zal minister Muyters vragen om met SYNTRA te bespreken duidelijk en transparant te zijn over het aanbod en de bekwaamheidsbewijzen.

Ik heb geen gegevens over de tewerkstellingskansen van deze cursisten.

De voorzitter: Mevrouw Lachkar heeft het woord.

Jamila Hamddan Lachkar (CD&V): Minister, ik weet dat een diploma niet altijd een onderwijsdiploma is. Mijn bezorgdheid betreft de transparantie. U hebt dat in uw antwoord goed verwoord, namelijk over de diploma's en het civiel effect ervan.

Het gaat vooral over wat op hun website staat en de manier waarop ze reclame maken op de SID-ins.

Daar maken ze een vergelijking met de hogescholen en universiteiten en wijzen ze erop dat je daar bijvoorbeeld drie, vier jaar en langer studeert en dat het bij hen in minder tijd kan. Ik wil zeker geen afbreuk doen aan de expertise en kwaliteit van de SYNTRA-opleidingen, alleen moeten we waken over de juiste en weloverwogen keuzes van generatiestudenten en mogen die studenten hun keuze zeker niet laten bepalen door de component tijdsduur. Het is vooral daarover dat de communicatie wordt gevoerd. We hopen dat uw initiatief inzake transparantie en de juiste communicatie ons volgend jaar op SID-inbeurzen een andere communicatie zal brengen.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Ik denk dat de SYNTRA-opleidingen zeer belangrijke opleidingen zijn. De minister zegt het juist dat het merendeel van deze vraag eigenlijk bij de commissie Werk thuishoort, waar ook al heel veel vragen over dit onderwerp zijn gesteld.

De kern is eigenlijk, en ik zal proberen geen reclame te maken voor een bedrijf, dat er slagerijen zijn in een discountgrootwarenhuis waar nagenoeg alle slaggers en hoofdslaggers zijn opgeleid via SYNTRA-opleidingen. Via die opleidingen kunnen jongeren heel praktijkgericht tot werk worden toegeleid. Er zijn cijfers – u kunt de schriftelijke vragen daarover terugvinden – over de tewerkstellingskansen van deze jongeren, en die liggen zeer hoog. We moeten erover waken dat die opleiding overeind blijft. Ik ben in die zin blij met deze vraag, want omgekeerd moet onderwijs ook op een juiste manier zeggen wat SYNTRA is en ook wat het niet is.

Minister, ik heb dan ook een vrij concrete vraag aan u: hebt u zicht op het aantal leerlingen dat de CLB's al hebben georiënteerd en doorgestuurd naar SYNTRA omdat die opleiding voor hen beter aansluit bij de manier waarop zij in het onderwijs staan, waarbij we hen toch kunnen kwalificeren en zij niet volledig ongekwalificeerd op de arbeidsmarkt zouden komen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Er ligt al een brief klaar voor minister Muyters.

Mijnheer Daniëls, ik heb daar geen zicht op en ik weet zelfs niet of er cijfers van die doorverwijzing bestaan. Dat moeten we eens in onze statistieken bekijken. Zodra ik het weet, zult u het ook weten.

De voorzitter: Mevrouw Lachkar heeft het woord.

Jamila Hamddan Lachkar (CD&V): Ik ben absoluut voorstander van praktijkgerichte opleidingen. Voor bepaalde studenten kan zeker en vast een doorverwijzing naar SYNTRA gebeuren. Zij hebben ook een goede instroom en doorstroom op de arbeidsmarkt. Mijn bezorgdheid blijft alleen dat we generatiestudenten op een juiste manier moeten informeren om een juiste keuze te maken en dat niet de component tijdsduur maar eerder de richting en de interesses een bepaalde factor moeten zijn. Ik ben ervan overtuigd dat SYNTRA-opleidingen kwaliteitsvol zijn voor bepaalde studenten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.